

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U.S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME VI. — LETO VI.

CLEVELAND, O. PETEK (FRIDAY) AUGUST 3rd, 1923.

ST. (NO.) 181

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd 1879.

Posamezna številka 3c.

HARDING JE MRTEV

GA JE ZADELA KAP, KO SE JE MISLILO, DA JE ŽE OKREVAL.

Napad je prišel povsem nepričakovano. Truplo umrlega predsednika bo danes odpeljano nazaj v Washington. Bolezan je trajala samo teden dni.

BULETIN.

SAN FRANCISCO, 3. avgusta. — Truplo predsednika Hardinga bo zapustilo San Francisco na posebnem vlaku okrog 7. ure zvečer ter bo odpeljano direktno v Washington. Vlak bo šel skozi Reno, Ogden, Cheyenne, Omaha in Chicago.

To naznalo je bilo podano nocoj po konferenci štirih članov predsedniškega kabinetav San Francisco in je odobreno tudi od Mrs. Harding.

Zeleniški vagon, v katerem bo ležalo truplo predsednika, bo vso noč razsvetljen in ob krsti hosta neprestano stala na straži po dva vojnika in po dva mornarja.

Vlak se bo na poti ustavljal samo, kadar bo potreba. Truplo predsednika se bo nahajalo v zadnjem vagonu vlaka, najbrže v istem, v katerem, je potoval pred nekaj tedni iz Washingtona proti pacifični obali.

San Francisco, Hotel "Palace", 2. avgusta. — Warren G. Harding, predsednik Zedinjenih držav, je nocoj ob 7:30 (10:30 po clevelandskem času) povsem nenadoma in nepričakovano umrl kot žrtva mrtvouda, ki mu je upihnil luč življenja po ravno en teden trajajoči bolezni.

Vrhovni uradnik Zedinjenih držav ter kot tak tudi eden izmed prvih osebnosti na svetu, je preminul ob času, ko so njegovi zdravniki, njegova žena in ljudstvo v splošnem mislili, da je zdravniška znanost in upanje doseglo zmago v borbi proti bolezni.

Bolezan se je sicer podjarmilo in njen ogenj ugasnilo, toda sedem dni tihega, akoravno teškega trpljenja, je puštilo svoje posledice in možganska kap je pretrgala predsednikovo nit življenja, še predno se je zamoglo poklicati

KAKO JE PREDSEDNIK UMRL.

Bilo je nekoliko po večerji. Mrs. Harding je sedela poleg postelje ter čitala iz nekega magazina. Bila je ob strani moža, odkar je zbolel. Čitala je nekaj časa, nato pa je pričela kramljati žnjim. Mrs. Harding ni niti najmanj čutila, da njenega moža že oklepa ledena roka smrti. V sobi sta nahajali dve bolniški strežnici, ki sta se potihom pogovarjali. Mrs. Harding je zopet pričela čitati ter je ob zaključku odstavka spustila magazin v naročje.

"To se dobro glasi, čitaj naprej", je dejal predsednik.

To so bile tudi njegove poslednje besede.

Trenotek nato je vrgel svojo desno roko preko svoje glave in preko telesa je šel rahel trepet.

Mrs. Harding je pogledala od magazina in je očvidno takoj videla, kaj se je zgodilo. Brž je hitela k vrati, klicoča:

Pošljite notri doktorja Boone-a!"

Došla sta dr. Boone ter dr. Sawyer ter konstatirala smrt.

WARREN G. HARDING

zdravnike, člane njegovega spremstva ali predno se mu je sploh zamogla nuditi kaka pomoč.

Smrt je bila lahka.

Nenadnost smrti je najbolj očividna iz dejstva, da se je v sobi tedaj nahajala edino Mrs. Harding z dvema bolniškima strežnicama. Mrs. Harding, ki je svojemu možu skrbno stregla ves čas, odkar je zbolel, mu je ravno nekaj čitala, ko je nenadoma nastopila smrt.

Ko je predsednik poslušal svojo ženo čitati, se je njejovo truplo nenadoma streslo, sesedel se je skupaj in partrenotkov nato je bil že mrtev. Mrs. Harding je takoj videła, kaj se je zgodilo, planila je pokonci ter poklicala dr. Boone-a. Samo še dr. Boone in dr. Sawyer sta še bila zmožna priteči v sobo, predno je predsednik izdihnil, toda bila sta brez moči.

Mozganska kap je povzročila smrt.

Ostali ni drugega kot konstatirati vzrok smrti. Ta je bil možganska kap, ki je upihnila predsednikovo življenje v trencktu in brez najmanjšega svarila.

Mrs. Harding je nepričakovani smrtni udarec sprejela s čudovito odločnostjo. Odvedli so jo takoj po proglašitvi smrti njenega moža v njeno sobo.

Kje se ga bo pokopal?

Da-lj se bo umrlega predsednika pokopal v Washingtonu ali v njegovem domačem mestu v Marion, O., še ni znano. Tozadevno odločitev bo podala Mrs. Harding, čim bo toliko prišla k sebi.

V hotelu, kjer je bil nastanjen predsednik, je zavladala ob prejemu vesti o nenadni smrti, pravcata panika. Ljudje so trumamoma prihajali v hotel ter napolnili njegovo čakalnico in hodnike. Hotelski detektivi in uprava so bili tako osupnjeni, da nihče niti poskušal zastaviti množico. Policijski načelnik O'Brien je šele precej časa po objavi smrti odredil, da se čakalnica in hodniki hotela izpraznijo.

Vse je kazalo na izboljšanje.

Vest o smrti predsednika je bila tembolj presenetljiva vzpričo dejstva, da so šele ob polpeti uri popoldne vsi zdravniki podali skupno poročilo, v katerem se jejavljalo, da je bilo stanje predsednika tekom dneva bolj ugodno ko kdaj prej tekom njegove bolezni. Njegova temperatura tedaj je bila normalna, bitje srca in dihanje se je izboljšalo in tudi infekcija pljuje je ponehala. Vse je kazalo na izboljšanje, počasno sicer toda sigurno. Večkrat tekom dneva je predsednik zavžil mleko. Malo pred nastopom smrti se je mudil v predsedniških prostorih Al-

(Dalje na 4. str.)

Whitfield na izpričevanju.

V IZPRIČEVANJU V SVOJO LASTNO OBRAMBO PONOVLIL ZOPET, DA JE BIL GRIFFIN PO NESREČI USTRELJEN.

Včeraj popoldne je izpričeval John L. Whitfield v prilog samega sebe v poskusu, da se reši smrti na električnem stolu, ki mu preti vsled umora policista Griffina.

Izpričeval je z ozirom na dogodek na dan Griffinove smrti in pozneje skoro eno uro. Danes zjutraj bo zopet nadaljeval z izpričevanjem.

Whitfield je na izpričevanju smrt Griffina razložil na slediči:

"Prišla sta ravno do neke gasolinske postaje na St. Clair Ave. in jaz sem mislil ustaviti, ko me je Mr. Griffin sunil s avtomobilom revolverjem v rebra ter dejal: "Vozi naprej." Mislil sem ustaviti ter počakati Hughesa da, dobi druga kara nekoliko zraka v svoje tajerje. Toda policaj mi tega ni hotel dovoliti."

Whitfield je ravno prišel do točke, ko je imel povedati, kako je prišlo do tega, da je bil Griffin ustreljen, ko je sodnik Phillips obravnavo prekinil do danes izjutraj.

Whitfield je tekom izpričevanja govoril naglas in jasno, toda zelo se je, kot da se je z velikim trudem kontrolira. Večji del časa svojega izpričevanja je bil obrnjen direktno proti potroti. Izjavil je, da je star 44 let, medtem ko se je ob dogonu v jeko izjavil, da je star samo 40 let. Na izpričevanju je tudi dejal, da je oženjen, medtem ko se je ob prihodu v jeko izjavil, da ni oženjen.

Na izpričevanju je tudi izjavil, da je oženjen še tri leta in pol ter da je po poklicu mehanik in agent. Marie Price je srečal v nekem "resortu", to je v zloglasni hiši, v družbi njene matere ter še treh drugih deklev v Fort Wayne, Ind. Peljal jo je večkrat ven z avtomobilom.

Nekoč pravi, da je tudi prenovenil v istem stanovanju z Marie Price in njeno materjo.

Ta del izpričevanja se dobesedno glasil:

Odvetnik: "Ali ste kdaj prenočili na domu Marie Price?"

Whitfield: "Da."

"Kda?"

"Tisti večer, ko sem njenoma ter peljal ven v svojem avtomobilu."

"Kaj se je zgodilo potem?"

"Ali moram povedati vse podrobnosti?"

"Da, nadaljujte in povejte potroči."

"Well, prišla sva nazaj okrog polpdenjate ali dvanajste ure ter sa sedela kakih 20 minut na porču. Mrs. Price je rekla: 'Bo-

(Dalje na četrto strani.)

PODPRED. CALVIN COOLIDGE JE SDAJ PREDSEDNIK ZED. DRŽAV.

NOVI PREDSEDNIK ZAPRŠEŽEN ŽE ZGODAJ DANES ZJUTRAJ. COOLIDGE JE TRIDESETI PREDSEDNIK ZEDINJENIH DRŽAV.

Plymouth, Vermont, 3. avgusta — Calvin Coolidge je predsednik Zedinjenih držav. Zaprišego je položil danes zjutraj privatno na starem farmerskem domovanju svojega očeta, ki je javni notar po poklicu.

Washington, 3. avgusta — Rudolph Foster, eksekutivni tajnik Bele Hiše, je točno pol ure po smrti predsednika Hardinga dobil telefonsko sporočilo glede naročila za imenovanje novega predsednika.

Plymouth, 3. avg. — Podpredsednik Coolidge je ravnopoločni sprejel vest o smrti predsednika Hardinga. Prva misel podpredsednika in njegove žene je bila pošljatev brzovajke na Mrs. Harding, izražajoč v nji svoje obžalovanje.

CALVIN COOLIDGE

Coolidge je šesti podpredsednik Združenih držav, katerega je smrt predsednika postavila na predsedniško mesto. Coolidge je sicer že dolgo let v politiki, toda njegovo ime je postal splošno znano leta 1919, ko je kot guverner države Massachusetts z željnim nastopom strl stavko botostenskih policistov. Do stavke pa je prišlo, ker so se organizirali ter postali člani Ameriške delavske federacije. Vsled tega se je vse policiste suspendiralo in sledila je stavka. Tedaj je Coolidge odredil, da zavzamejo mesto stavkujočih policajev državnih milicij ter je bil odločno proti temu, da bi se katerega izmed stavkujočih policajev sprejelo nazaj v službo. S

Po poklicu je Coolidge odvetnik. Rojen je bil 4. julija 1872 na farmi svojega očeta v Plymouth vasi, v državi Vermont. Prvič je bil izvoljen guvernerjem države Massachusetts leta 1918, leta 1920 pa je bil skupno s predsednikom Hardingom izvoljen podpredsednikom Združenih držav.

Po poklicu je Coolidge odvetnik. Rojen je bil 4. julija 1872 na farmi svojega očeta v Plymouth vasi, v državi Vermont. Prvič je bil izvoljen guvernerjem države Massachusetts leta 1918, leta 1920 pa je bil skupno s predsednikom Hardingom izvoljen podpredsednikom Združenih držav.

Starišem Trhlen na 1545 E. 47 St. je umrl šest dni star sinček Edward. Naše sožalje!

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50. 6 mo. \$3.00. 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00. 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00
United States 1 year \$4.50. 6 mo. 2.75. 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50. 6 mo. \$4.50
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.Lastuje in izdaja za
Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, O. PETEK (FRIDAY) AUGUST 3rd, 1923.

Randolph 5811

WARREN G. HARDING.

V San Franciscu leži mrtev prvi eksekutivni uradnik severo-ameriške republike, Warren Gamaliel Harding, ki je bil devetindvajseti predsednik Zedinjenih držav.

Smrt njegova je prišla tako nenadoma, da se je prvi trenutek zdelo kot da je kaj takega nemogoče. Bil je izvoljen predsednikom Zedinjenih držav ravno na dan, ko je dosegel petinpetdeseto leto svojega življenja, danes po dveh letih in štirih mesecih zavzemanja najbolj odgovornega eksekutivnega mesta, ki ga nudil katerakoli država na svetu, pa je nanagloma preminul.

Lahko se reče, da je Harding postal žrtev svojega teškega urada. Biti predsednik Zedinjenih držav, ter izpolnjevati neštete posle, formalnega in službenega tipa, ki so v zvezi s tem visokim mestom, zahteva najvišje fizične vzdržanosti.

Dolga pot po zapadu in Alaski, obdižavanje nešteti gvorov, sprejemanje nebroj ljudi, ki želijo priti v stik z najvišnjim uradnikom države, vse to je Hardingu fizično tako izčrpalo, da ga je ob povratku v San Francisco zgrabil pljučica, ki je njegov sistem očvidno take oslabila, da je postal lahka žrtev mrtvouda, ki je bil končni vzrok smrti.

V političnem oziru je bil pokojni predsednik poznanec konzervativnega republikanca. Bil je pravcati predstavnika malomestnega ameriškega konzervativizma, in ako ni bil progresiven, se mu vsaj toliko lahko šteje v dobro, da v svoji konzervativnosti ni nikdar nastopal pretiravočje ali bombastično, temveč da je bil vseskozi iskren in dosleden v svojem tipičnem pojmovanju ameriških idealov.

Osebno je bil jako ljubezljive in simpatične nравi. O tem se strinjajo vsi, ki so ga poznali od mladih let, ko je bil še navaden tiskar v malem ohijskem mestu Marion, pa do poslednjega časa ko mu je bila dodeljena najvišja čast ki jo zamore amer. narod pokloniti kakemu svojemu sinu. Pravijo, da izven politike sploh ni imel nobenih sovražnikov.

Danes so politični prijatelji kot sovražniki enako užaljeni nad smrtno prijaznega, genijalnega moža, ki ga ni več med nami. Simpatije vsega naroda so z njegovim žalujočo soprogo, ki je bila prava vzorna žena svojemu preminulemu življenskemu tovarišu.

Vpliv starišev na značaj otrok.

NEW YORK (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.)

če prevažnega spolnega življenja. Otrok kmalu znajde, da je bil nalagan in prevarjen, in ta izkušnja je neznansko slabza za otroka. Mnogo nezadovoljnosti, nadlog in neuspehov v šoli, mnogo nervoznih slabosti v mladosti in nervoznih in umnih razsul v življenju treba pripisati napacemu umevanju spolnih stvari radi laži in prevare drugih. Temu treba se izogibati. Ako otrok kaj vprašuje v tem pogledu, je treba odgovoriti pošteno in brez zadrege, kolikor je pač otrok sposoben, da razume.

Treba se prizadevati na vse mogoče načine, da se v otroku ne razvije čut podrejenosti. Stariši in učitelji dostikrat grešijo v tem pogledu, zmerjajoč otroke z imeni, iz katerih bi se dalo soditi kot da nimajo preveč dobrega mnenja o njih, ali prisodabljajoč jih po krivici z drugimi otroki. "Marička je prav pridna ali Tonček je tepec." Niben oče ali mati ali učitelj naj bi se dovolil také opombe vprito Tončka, ki obi se zavedal stalne skode, ki jo taka opomba, zlasti ako ponovljena, utegne povzročiti Tončku.

Dostikrat treba kaznovati otroke. Otroke je lahko kaznovati na način, ki mu bo koristen, ali na drugi strani utegnejo najnenečnejše posledice slediti nešamtnemu kaznovanju. Kazen mora biti pravična, razumna in hitra. Ne sme biti samovoljna ali izraz muhaste kaprice roditelja ali učitelja, žaleč otrokov čut za pravičnost in poštenost. Kaznovanje, ki je le posledica roditeljeve ali učiteljeve nagle jeze, vzbujajo popolnoma vpravičeno naglo jezo in upornost na stran otroka. Roditelj ali učitelj, ki ne zna obvladati samega sebe, se obnaša slabš kot otrok — ker otrok ne ve tega. Tako kaznovanje utegne ustrohati otroka, tako da se bo "lepo" obnašal; tako "lepo obnašanje" pa je plančano predrago, ker sovrašča in upornost proti avtoritetam postane stalna čustvena navada, ki utegne pozneje povzročiti veliko zla.

Ko pomagamo otroku, da si osvoji in privzgoji zdrave duševne navade, ravno kot mu pomagamo, da si pridobi zdrave lesene navade, treba imeti pred očmi eno temeljno načelo: otroku na se dovoli čim več svobodo de izraževanja; naj se mu dovoli, da se njegovo nagnjenje in posebno zanimanje izraža v njegovem igranju, v njegovem delu, in v stiku z drugimi članji družine. Kjer to izražanje je nespametno ali nevarno ali se protivi

Najprej, nikar ne strašite otrok. Prestraševati otroke je resna stvar, dasi smatrajo mnogi teperi za šalo. Ustrašenje otroka utegne imeti tako resne posledice.

Učite otroka, da se vede tako, kakor je spodobno v družabnem življenju, ali ne osramujte se pri tem. Sram ni zdrav občutek za otroka, niti poniranje, zadrega ali samosvet prisotnosti drugih.

Nikar ne lažite otrokom o važnih stvareh, zlasti ne, kar se ti-

mo odkriva.

Hitro jih porinem, vstopim in potegnem konja za seboj. Winnetou mi sledi in zapahne vrata. Sum vzbudi speče ljudi.

"Kdo je tu? Kaj je to? Konji v hiši?" vpraša našelnik in poskoči.

"Midva sva, Winnetou in Old Shatterhand", odvrne, ker se ne spoznamo v tem.

"Vidav? Kako sta prišla v hišo?"

"Skozi vrata."

"Saj sem jih bil zaprl!"

"Toda prej so bila odprta."

"Vsi vragi! Mogoče nisem dovolj porinil zapaha,

ko sta šla ven. Zakaj sta pripeljala konje seboj?"

On je bil zapah porinil; toda prekupec ga je odrinil, ko so vsi pospali, da bi prišli lahko Indijanci notri. Jaz odvrnem:

"Ker ne marava, da bi jih nama kdo pokral."

"Pokral? Kdo?"

"Okananda-Sioux, kteri se pravkar plazijo, da vas napadejo."

Lahko si je misliti, kakšno razburjenost so provzole moje besede. Corner je sicer rekel zvečer, da se ne boji nikogar; zdaj se pa ves trese od straha. Rollins se dela, kot bi se bil tako prestašil kot ostali. Zdaj zapove Winnetou:

"Bodite mirni! Z vpitjem se ne premaga nikogar.

Mi se moramo hitro pogovoriti, kako bi se ubramili Okanandov."

"O tem se vendar ne bodo posvetovali," odvrne Corner. "Pospravimo jih z našimi puškami, drugač za drugim. Vidi se dovolj, ker luna sveti."

"Ne, tega ne storimo," odvrne Apach.

"Zakaj ne?"

"Ker se sime le tedaj prelivati človeška kri, če je

pravice drugih, pameten rodil bo napeljeval otrokovo energijo v druge boljše svrhe in struge, ne da bi siloma zatiral nagnjenje otroka, kar je škodljivo.

Pomagajte otroku, da si ohrami sploščevanje do samega sebe. Ne odjemljite mu z besedami ali dejanji kar ima samospoštovanja. Roditelj, ki obvlada otroka s tem, da je zatrl njegov duh, ni vreden imeti otroka.

Končno si zapomnimo to: Ako hočemo pravilno vzgojiti značaj otroka, treba najprej, da sami malece pomememo pred svim lastnim pragom,

ŠKRAT.

Neki rojak je poslal na časopis slednji oglas:

"Rojakom širom Amerike sporočam, da je moja žena pobegnila s svojim ljubčkom. Ce jo kdo najde in pripelje nazaj, mu razbijem butico."

Urednik Ameriške Domovine skuša v številki od sreda dokazati, da "odirimo" slovensko javnost s pretiranimi cenami. Kot ponavadi z njim, je to trditev podprt z lažjo, da smo v nekem slučaju predložili proračun za \$28, medtem ko izvrši njegov tiskarna za isto delo za polovic tolko. Resnica je, da mi nismo za oto delo nikdar predložili računa za \$28. Resnica je tudi, da Pirčeva tiskarna sploh nima nikakega tarifa glede cen za svoje tiskovine in oglase. Kadar Pirč ve, da je mogoče kako delo odvzeti naši tiskarni, računa jaka nizko, samo da bi ustvaril utilis, da odiram. Drugače pa računa ravno toliko kot mi ali celo več.

Dokaz! Društvo Makabejci iz West Park, O., je računal oglas za piknik pa 15c od inča, S. N. Domu v Celjevlandu računa do slednjo 30c od inča, S. N. Čitalnici v Clevelandu pa je pred kratkim računal oglas 60c od inča. Naša tiskarna ima za vse društva brez ozira enako ceno, 30c.

— Na podlagi takega ravnjanja bi bilo vsako društvo upravičeno od A. D. od sedaj naprej zahtevati, da ne računa več kot 15c od inča?

— To bi bilo z ozirom na število njenih naročnikov tudi čisto dovolj visoka cena. Mi ne vidimo nikakega razloga, zakaj naj bi se razlikovalo med društvi.

— Ali veš, koliko si ti lepa?" vpraša zadolžen ženin svojo začudenko.

— Kakšno vprašanje! No, koliko?"

— Tako zelo si lepa, da mi noč noben upnik verjeti, da imaš kaj dote!"

— Nezgoda v vžigalicami.

Franc Kosmač, triletni sin posestnika iz Lahove pri Kamniku se je 7. t. m. igral z vžigalicami, pri čemur se mu je vnela oblike, vsled česar je opelkl po reči, česar mu je eden padel na glavo in ga močno poškodoval. Pripravljali so ga nezavestnega v bolnico. Njegovo stanje je resno.

to na vsak način potrebno.

"V tem slučaju je potrebno, ker morajo dobiti rdeči psi kazeni, ktere ne smejte pozabiti tako kmalu."

"Ali imenuje moj beli brat Indijance pse? Naj vendar upošteva, da sem jaz tudi Indijanec. Jaz poznam svoje rdeče brate bolje kot on. Ce napadejo kakega bledoličnika, imajo vselej zadosten vzrok. Mogoče jih beli sovraži ali jih je pa kak drug bel človek pregovoril, kateremu so vrveli. Poncas so nas napadli pri Old Firehandu, ker je bil njih glavar bel človek. Ce pridejo Okananda-Sioux sem in vas oropajo, je gotovo kak bleodičnik vzrok temu."

"Tega ne vramem."

"Kar ti vrameš, je glavarju apaškemu vsejedno, ker ve, da je tako, kot pravi on!"

"Tudi če je tako, se morajo Okanandas kaznovati najstrožje, ker so se dali zapečati. Kdo hoče pri meni vložiti, ga jednostavno ustrelim; to je moja pravica, katero hočem tudi izvršiti."

"Tvoja pravica nama nič mar; drži se jo, kadar bodes sam. Zdaj sta pa takuj Old Shatterhand in Winnetou; navajena sta, da se vsakdo po njih ravna. Od koga si kupil to naselbino?"

"Kupil? Nisem tako neumen, da bi jo kupoval. Jaz sem se nastanil tukaj, ker mi ugaja. Kadar bodes toliko časa tukaj, kot predpisuje zakon, postane moja lastnina."

"Ni si torej vprašal Sioux, kterim pripada ta svet?"

"To mi še v mislih nis bil!"

"In potem se čudiš, da te imajo za sovražnika, tatu in roparja njihove zemlje? In ti jih imenuješ vrhatega pse? In postreljati jih hočeš? Poskušaj samo enkrat pa ti zapodim kroglo v glavo!"

(Doljnjih)

Anglija bo apelirala na svet.

BALDWIN IN CURZON PODALA IZJAVI PRED PARLAMENTOM.

London, 2. avg. — Premier Baldwin ter zunanjji minister Curzon sta danes podala pred obema zbornicama parlamenta izjavi z ozirom na reparacijski položaj ter pogajanja s Francijo in Belgijo.

Izjav je razvidno, da Italija ni na zadnjo angleško noto posala nikakega odgovora, toda sta angleški predlog za skupen odgovor Nemčiji popolnoma ignorirali.

Angleška vlada bo vsled tega predložila parlamentu vse dokumente z ozirom na položaj ter prosila zavezniške državnike, da pristanejo na objavo istih, da se situacija razjasni.

Angleška vlada hoče na ta način apelirati na svetovno javno mnenje v poskušu, da pridobi podporo sveta za svoj program, glasom katerega naj bi se rešilo reparacijsko in ruhrsco vprašanje.

Napoveduje poraz republikancev.

SENATOR COPELAND PRAVI DA SO PREZRLI ČLOVEKE POTREBE.

Atlanta, Ga., 2. avg. — Senator Copeland iz New Yorka je danes izjavil v nagovoru pred georgijsko državo zbornice, da bo prihodnje leto republikanska stranka zgubila predsedništvo ter je kot vzrok navedel, da so republikanski voditelji zadnja leta gledali na zvezde, mesto da bi o pazovali potrebe ljudstva.

"Senator Underwood je nedavno izjavil, da ameriški farmeri tri radi evropskega položaja in da ima ameriška vlada moč to storiti," je dejal senator Copeland. "Ta izjava zahteva pojasnila od strani republikancev."

Težka nezgoda.

Matija Pajec, delavec pri lesnem trgovcu Martincu v Skofljicu je valil hlobe z vagona, pri čemur mu je eden padel na glavo in ga močno poškodoval. Pripravljali so ga nezavestnega v bolnico. Njegovo stanje je resno.

"Tudi če je tako, se morajo Okanandas kaznovati najstrožje, ker so se dali zapečati. Kdo hoče pri meni vložiti, ga jednostavno ustrelim; to je moja pravica, katero hočem tudi izvršiti."

"Tvoja pravica nama nič mar; drž

Spisal dr. Ivan Tavčar.

JANEZ SOLNCE.

Zaradi prečudne krasote svoje se je z milobnim vedenjem hipoma vsili tudi Volku Engelbretru v sreči, da je bil slep, ali da se je vsaj delal, kakor bi bil slep! Ker naš Juri Ljudevit je počenjal, kar se mu je zljubilo! Nevaren je bil ljubljanskemu ženstvu, in to omoženemu, kakor tudi deviškemu. Lazil je za mladimi dekle, a tudi za zakonskimi ženicami. In vsak meščan je prebledel kakor stena, če je opazil Jurija Ljudevita plaziti se okrog hiše, ker je takoj vedel, da velja to plazenje ali mladi ženici ali pa hčerki tam zgoraj! Bil je spretten pretepač in v največje veselje si je štel, v družbi z dijaki o večernem mraku napadati in pretepi miroljubne rokodeličice ljubljanske. Casih je izpremenil simpatije ter je potem v družbi z mesarji (ki so bili tedaj najslavitnejši pretepači v Ljubljani!) tolkel po dijakih, svojih prejšnjih prijateljih. Pil je mnogo ter imel prečudno lastnost, da se ni zlepa upijanil. Ce so tovariši že pod mizo ležali ali pa gledali kalno kakor deževna lužina, je stal na Juri Ljudevit trdno kakor hrast na nogah in gledal z očmi bistro kakor ščuka, če se ji približuje plen.

Tudi danes je bil prijezdari v deželnem jezdarnico ta ljubljene sreče, ki je razlivala nanj vse čarobnosti lahkega brezkrbnega življenja. Na belem konju je bil prijezdari, a v strmenje svojim tovarišem je povešal glavo. Druge dneve je vplil, a danes je stanovitno molčal. Komaj da je pozdravil prijatelja Vajkarda. Potem pa je zapustil gnečo srednje jezdarnice (kjer je zbranim prijateljem baron Valvazor pričoval o svojem potovanju) te strani počasi gor in doljezdari. Samotarju se pridraži nekak velikan, ki je na širokem jermenu nosil silno težak meč in kazal svetu obraz, ki je bil kakor polje razoran. Pridružil se je tedaj s svojim konjem Juriju Ljudevitu ter dvignil klobuk z glave, da se je prikazala velika pleša in pa na desnem lice dolga

brzgotina, v kateri se je nekdaj kopala turška sablja. Zasmjal se je ter dejal veselo:

"Kak si danes Ludovice? Če mi čez nekaj dni kdo pove, da si vstopil v samostan pri očetih kapucinov, mu budem verjel! Tako počasniški se vedeš danes!"

Oni je obrnil obraz proti njemu ter dejal lahno: "Ti si, Aricaga?"

"Dr, jaz, Janez Aricaga, polkovnik kirazirskega polka Ferarr! A sedaj te vso resnost vprašam, kaj ti je, da sedaj nekaj dni poveša peroti, kakor bi si jih bil opalil kje? Ali se kesas svojih neštivilnih pregreh? Ali si se gledal v sanjah s hudičem, ki je hotel pograbiti po svoji nekrščanski duši? Ali kaj ti je sploh? Tvoji dobri prijatelji smo v skrbeh, in kaj naj počneš, če te izgubimo? Povej mi to rej!"

Juri Ljudevit se je pazno ozrl na okrog. Videc, da sta sama, odgovori: "Dragi polkovnik, doživel sem nekaj — prav čudnega! Ce mi oblubiš, da bodes molčal, in da se ne bodes šalil z menom, ti povem vse!"

Polkovnik Aricaga je gledal strmeče lahkoživemu prijatelju v obraz.

"Vraga, ali je stvar tako resna? Obečam ti, molčati kakor kamen, ki je zasut globoko v zemlji!"

"Doživel sem nekaj čudnega!" izpregovori Ljudevit Jurij, "in sam ne znam, kako naj si razrahjam to stvar. Spominjaš se še onega dne, ko nam je njega milost gospod vicedom napravil banket. Med drugim se je govorilo tudi o tem, kaka bi pač morala biti ženska, da bi mene užgalza k stalno ter mi vzbudila resno ljubezen. Trdil sem, da take ženske na svetu ni, kakor ni cvetja, ki naj bi za vedno vezalo frfotajočega metulja! Mnogo smo se šalili, in ti, prijatelj Aricaga, si se nailil tako, da si se kenečno zvalil pod mizo. V pozni noči sem plazil po štirih tvoje vojake, da so svojega gospoda polkovnika domov zvleklki. Lehko bi

bili storili drugi tvoji prijatelji, a jaz sem hotel polku pokazati, kako slaboten mu je načelnik, če ima nekaj kapelj vina v želodcu, ha! ha!"

"Da bi te vrag pekel na sodnji dan!" se zajezi Aricaga.

"Ko so te nesli tvoji dobrirazirji — za Boga je bil to smeden prizor, in njega milosti gospodu vicedomu se je tresel trebusček, kakor trepetlika o pišu! — sem odrinil proti domu. Zapustil sem pijoano, družbo ter sam tavil po ulicah. Luna je čarobno sijala. Tudi meni se je vslila nočna tišina v dušo, in pričel sem — moliti, in če sem še tako pijan! Stirikrat sem dokončal "Ave", ko sem dospel do doma. Legel sem. Iz razgretih možganov pa ni hotela misel, da ima neskončno usmiljeni Bog močno res tako žensko zame, ki bi me razgrela in razvnela, kakor je razgreta in razvneta ognješa gora, ki sem jo videl v divni Italiji. To pa ti pravim, dragi moj Aricaga, nasilit sem se že tega navadnega ženstva, ki sili za mano, kakor sili vešča za plamenom! Zaspal sem ter imel prečudne sanje. Obkrožale so me krog in krog puste megle. Kamor sem hotel pogledati, povsod so se valili oblaki in sive megle! Tesnost se mi je polasti, la trpečega srca in od groze mi je koprnila duša. Kar se razklenil sivi oblaki, in megle se razvleči! Tedaj pa si mi je prikazala s svetlim žarom obkrožena njena podoba! In jaz sem menil, da je boginja. Nagnila je glavo kakov roža, če jo poljubi prvi solnčni žarek, razprostrila je trepalnice in luč svojih pogledov različna name, in vse občutke in vse misli mi je pretopila zavest, da je to ženska, ki mi jo mora poslužiti večno milostni Beg, da zafre pregrešne strasti in razudanem mojem srcu, da me prekrsti in prerodi v novo človeško bitje. Ker o tem, kar sedaj pojem, Aricaga, vendar ne bodes trdil, da je pametno življene!"

"Ne bode ti kazalo drugega, ljudi moj Ludovice, nego samostan!" se je smejal polkovnik. "Ko vendo na ženske misliš, ni čuda, da si te celo v sanjah prikažejo! To so otročarje, pijan si bil in v pijanosti si zaspal, pijani prihodnji redovnik moj!"

"Tdi sem mislil, da je tako. Ali posušaj, kako je bio potem! Oni das, ko je pri očetih jezuitih pridal pater Teobaldus, sem bil v cerkvi ter vestno poslušal gorečo besedo božjo. Kakor žareče oglje je padala v mojo dušo, in povsod me je peklo in skelelo, ker globoko tičim v pregrah! Pri vratih ob steni sem slonel in kes mi je rojil po duši. Tedaj, Arcaga, pa je stopila ženska v božji hram, ženska, ki je živela v mojem spominu od tiste noči! Kakor boginja je vstopila ter obstala na cerkvenem pragu. Otrpnila je pred svetlimi mojimi pogledi. Obkrožala jo je svetloba jasnega dneva, ki se je pri širokih vratih vsljival v cerkveni mrak. Bila je kakor pomlad sama, ki je najkrasnejša med letnimi časi! Ogenj veče sreče je zaplapal po meni, in v preslaiki nadi sem, dejal svojemu duhu: "Usmiljeni Bog, ti jo pošiljaš, da postanem boljši in pravičnejši! Stopala je mirno in sramežljivo zrila k tlu s povešenimi očmi. Da, Aricaga, bila je ona, ki sem jo gledal v sanjah! Vsaka črtica njenega obrazu se je bila vsekala v moje srce! Nikakor se ne motim, bila je ona; to budem trdil do tistega trenutka, ko me pogoltna bleda smrt!"

Umolknil je. Ali naš Aricaga je bil sedaj radovednejši nego prej.

"In potem?" je vprašal. "Vraga, tako se to vendar ni končalo!"

"Cakal sem, da je minula služba božja. V hvaležnosti sem molil Boga ter mu dajal čast, da mi je ta evet stresel na pusto stezo mojega življenja. — Ko je bilo malone že vse odšlo, je prišla

iz božjega hrama. Dvignila je pogled ter takoj opazila, da čakan manj. Kriji je zakipela obrazek in kakor plaha srna je odhitela. Se pogledala me ni, dasi sem se ji ponizno, globoko priklopil."

"In kdo je?"

"Kdo je! Se nikdar je nisem videl poprej. Po obliki pa sem sodil, da je plemkinja. Ali sedaj poslušaj, kdo je! Naj je, kar če, toliko ti povem, Aricaga, da je sedaj prikovan moje srce na njeno in da bom napel vse, vse moči, da si jo prisvojam. Pretaka se mi Turjačanov kri po žlah in Turjačani so v tej deželi te oblasti, da dosežeo, kar hočeta!"

(Dalje prihodnjič)

"Ranarjeva hči!" je zakričal Aricaga, "prijetelji ondi v sredji, prijetelji sem!"

Z močjo ga je pograbil Juri Ljudevit za komolec: "Aricaga, če izpregovoriš še eno besedo, ti sunem meč v trebuh, in to tako gotovo, kakor se mi pretaka turjaška kri po žlah!"

(Dalje prihodnjič)

"Sovenske trgovce se opozarja, da jih bodo v kratkem obiskali zastopniki Slov. Doma v Colindwoodu radi oglasov. Prosid, da jim greste pri njih posluži na roko.

HMELJ — SLAD — ITD.

Vse potrebščine, da si izdelate dobro pijačo s katero si ohladi, zelo je v vročih dneh.

Imamo zaloge steklenic in zamaškov. Hitra postrežba. Posebna razprodaja sodov. Cene zelo nizke. — Independent slad in hmelj.

DEPENDENT HOME SUPPLY
6003 ST. CLAIR AVENUE.**Dr. L. E. Siegelstein**

naznana, da je preselil svoje urade v sobe 415-417 The Cleveland Athletic Club Building, 1118 EUCLID AVE.

URADNE URE: od 10 dop. do 4 pop. vsak dan razen nedelje. Ob torkih, četrtekih in sobotah zvezde od 7. do 8. PROSPECT 392

OGLAS

Naznanjam vsem rojakom v tej okolici, da sem prevzel dobro poznano

SLOVENSKO PEKARIJO

katero je vodil g. V. Tofant na

6120 GLASS AVE.

in da sem isto začasno zaprl zaradi prenovitve, katero pa prihodnje nedeljo, t. j.

5. augusta, zopet odprem

Vodil bom zopet naprej pekovsko obrt in bom gledal, da bom postregel vsem odjemalcem v najboljšo zadovoljnost z najboljšim in vsakvrstnim pecivom zaker se priporočam vsem starim in novim odjemalcem v tej okolici.

Joseph Deželan

SLOVENSKA PEKARIJA 6120 GLASS AVE.

Vaša najugodnejša prilika . . .

da kupite

pohištvo, peči, preproge, in posteljno opravo je zdaj tu, kajti na naši

augustovi razprodaji

je vse zelo znižano.

Kupite sedaj in prihrani-te denar.

ZOFA, ki je obenem postelj

STOL

GUGALNIK, cela skupina v zlati hrastovi ali mahogany, tapecirano s pravim usnjem. Reg. cena \$135.00.

AUGUSTOVA RAZPRODAJNA CENA \$98.00

Star Furniture Co.

5824 St. Clair Ave.

ZA GOTOV DENAR

ALI NA KREDIT

Idealna poletna pijača

Osvežujoča
Redilna
Krepilna.

BELLE VERNON
*Lactic BUTTERMILK***JOSEPH ZORMAN**

SLOVENSKI ODVETNIK

710 GUARDIAN BUILDING Telefon: Main 3215

Pozor rojaki in rojakinje!
Za mesec avgust sem znižal cene za
čiščenje, likanje in popravljanje oblek
toliko, da vam bodo gotovo ugajale. Prinesite vaše oblike k meni. Saj poznate moje delo!

MIKE KOSS — 1192 Norwood Road.

Frank Wahčič

Modno blago. Moške potrebščine.

SLOVENSKA MODNA TRGOVINA

Moške atletične spodnje obleke

\$1.00

Obleke se nosijo kot one za \$1.50 stanejo pa le

\$1.00

Maški klobuki. Velika zbirka moških klobukov se dobi sedaj

od \$1.95 do \$5.00

Vse potrebno za umetno šivanje.

Ravnokar smo prejeli popolno zbirko jesenske obrisanega blaga. Sedaj je ugoden čas, da si izberete potrebne kose za vaša božična darila.

IZDELANE OBLEKE.

NOGAVICE IN SPODNJE PERILO.

746 East 152nd Street Collinwood

Cleveland'ske novice

"Nikdar več!" pravi Walker. Plavati neprestano 21 ur ni nobena šala in tudi Carbis Walker, ki je preplaval Erie jezero od Point Pelee-a do Lorainu, ki sta narazen 33 milj, pravi, da ne bo nikdar več poskusil. Walker se je vadil za ta poskus cele tri mesece. V Point Pelee je šel v vodo v sredo ob 9:15 dopoldne, nakar ga je potegnil z jezerom kapitan William Evans od vladni obrežni čuvajev v četrtek ob 5:27 zjutraj v Lorainu. O. Edini plavač, o katerem se lahko trdi, da ga je še prekobil, je kapitan Mathew Webb, ki je leta 1875 preplaval angleški kanal v 21 urah in 45 minutah. On je edini, kateremu se je priznalo, da je v resnicu preplaval kanal. Rekord Walkerja in rekord Webba sta si različna edino v tem, da se je moral Webb boriti z mrzljivo vodo in nevarnimi tokami, ki plovejo v kanalu v vse smere, dočim je imel Webb popolnoma mirno jezero. Voda je bila gladka kot steklo, izvzemši par ur. Zato je pa preplaval Walker tudi večjo razdaljo. Včeraj je bil Walker še tako truden, da niti spati ni mogel. Tudi jedel je zelo malo. Pravilno, da se celo boji piti vodo v

(Dalej iz 1. strani)

fred Holman, urednik v San Franciscu.

Izjave Clevelančanov ob smrti Hardinga.

Zupan Kohler je ob prejemu vesti o predsednikovi smrti dejal: "Zal mi je, jaka žal. Imel sem priliko parkrat priti skupaj s predsednikom in njegova smrt me je tako pretresla. Vse, kar more uradni Cleveland napraviti, se bo storilo, da se primereno počasti spomin mrtvega predsednika."

Bivši vojni tajnik N. D. Baker je izjavil:

"Ves narod bo žaloval nad nenadno smrto tega ujudnega gentlemana. Uradno izgubljamo svojega prvega državljanina in moža, katerega gorka osebnost je imela velik vpliv na srca ljudi."

Warren S. Stone, predsednik bratovščine lokomotivskih inženirjev: "To je tako velik udarec. Teško moram kaj reči. Ne morem izraziti svojih čustev. In to sedaj, ko smo vsi mislili, da je na poti k zdravju. To je neizpolnjava izguba."

Bivši župan Fitzgerald:

"Bil je moj osebni prijatelj in vest me je silno pretresla. Po mojih mislih je bil eden največjih mož na svetu in velik predsednik. Njegova smrt je izguba za narod in za svet."

Frank J. Lansche SLOVENSKI ODVETNIK

Prodaje po dnevni v svoji odvetniški pisari

1039 GUARDIAN BLDG.

Zvezder od 6:30 do 8. ure pa na domu.

Cest. 110. 6121 ST. CLAIR AVE.

Male 2227

PETKOVI OGLASI

ROJAKI PODPIRAJTE SLOVENSKA PODJETJA!

Brivnice

JOHN LAPUH
16815 Waterloo Rd.
SLOVENSKA BRIVNICA.

UNIJSKA BRIVNICA,
Rojaki, vprostevanje 101
LOUIS JIPANJE,
694 E. 152nd St.
v Šešenovem hotelu

LOUIS ULE
MODERNA BRIVNICA
6214 St. Clair Ave.
Se priporočam za obilen obisk.

Modne trgovine in čevlji.

FRANK BUTALA
Slovenska prodajalna
razne obutve za celo družino.
6408-10 St. Clair Ave.

(Dalej s prve strani.)

lje, da ostaneš tu nočoj". Jaz sem dejal: "Ne, mislim, da ne". Nakar je rekla: "Zakaj?"

"Jaz sem rekel: 'Jaz ne poznam nikogar tu okrog in ne mislim, da bi bilo prav.' Imel sem namreč v žepu okrog \$1500 ali \$2000."

"Ona je rekla, da je vse dobro, da me ne bo nihče nadlegoval. Tako sem pustil svojo karro v neki garaži par blokov stran, nakar me je ona spustila v hišo pri stranskih vratih."

"Sel sem notri ter se vsedel za par minut, nakar je mati od Marie rekla: 'Sleci suknjo.' Jaz sem nato dejal, da mislim, da bi bolj bolje, če grem nazaj v hotel, ker me ni mikalo, da bi o stal tam preko noči.

"Toda o tem ni marala ona slišati, nakar sem rekel: 'Kje bom pa spal, če ostanem?'"

"Pri teh besedah sem videl, kako je Marie namežniknila svoji materi ter sem pričel misliti, da se me misli oropati. Ko sem se končno odločil ostati, sem zato dejal: 'Kje bom pa spal?'"

Tu je Whittfield malo počakal ter dejal napram svojemu odvetniku:

"Ali je treba iti v vse te podrobnosti?"

Nakar je odvetnik Buonpane vprašal:

"Well, kje ste spali?"

"Spal sem z Marie in njeni materji."

"Ali ste potem kmalu zapustili Fort Wayne?" je vprašal odvetnik.

"Ne, ostal sem par tednov, ker sem imel prodati še za kak tisoč dolarjev spark plugov."

Povedal je tudi, da ko se je čez nekaj časa vrnil v Cleveland, je pripeljal seboj tudi Marie Price. Tu ji je vzdrževal več stanovanj, končno pa je prisla direktno na njegov dom, kjer je nekaj časa živel v istem stanovanju kot njegova žena.

DR. SMEDLEY, špecialist

JAZ IMAM 40 LET SKUŠENI V
MEDECINI.

Ne obupajte torej, pojdi k pravemu špecialistu in ne h kakemu neizvezbanemu. Resničen špecialist in profesor vse ne bo vprašal, kje in kaj vas boli, temveč vam bo sam povedal, kaj vam je po temeljiti preiskavati. Prihranili si boste čas in denar. Mnogi drugi zdravniki vam niso mogli pomagati, ker niso imeli dovolj skušenosti in ne morejo započasti vašega slučaja, kakor bi ga moral.

Moj aparat X-zarkov in moje bakteriologične preiskave kriji mi razdenejo vašo nezbolezen bolezen in če vas vzame, jaz pod mojo oskrbo, življenost in počutili se boste zdrave.

se vam bo povrnilo zaravje kot pred bolezni. Povedal vam vam, ali ne. Ne tratite časa in denarja. Pridite k meni. Preiskave in posvetovanja zaston, ako prinesete seboj ta oglaz.

Posebni oddelki za moške ali ženske.

Mi govorimo slovensko

DR. SMEDLEY, špecialist

URADNE URE: od 9. dop. do 4. pop. — od 6. do 8. zvečer. Ob ne-

deljih od 10. dop. do 1. pop.

SOBA 4. 10406 EUCLID AVE. vog. E. 105. SL. 2. NADSTROPJE

CLEVELAND, OHIO.

Gostilne in restaura-

cije.

Najboljša zabavo imate ob več-

rih pri

JOHN ZUPANČIČ,

15232 Waterloo Rd.,

ker ima lepo moderno biljardni-

co, mehke pižače, cigare in

cigarette.

Prijazno dvorišče za balinčanje!

RESTAURANT

DOMAČA KUHINJA

MEHKE PIŽAČE

Točna postrežba pri

JOHN KOMIN,

6702 St. Clair Ave.

Phone: Eddy 3405

MANDEL BOTTLING CO.

15322 Waterloo Rd.

Naša tvrdka je poznana, kot naj

boljša izdelovalnica mehkih pi-

žač. Se priporočamo društvo.

gostilničarjem in posameznikom:

LEPO NAGRADO

SLADSCICARNA in

GROCERIA

na dobrem kraju se prda, ker

prevzame lastniki trgovino dru-

ge vrste. Naslov se izve v up-

ravnitvu lista.

(183)

PRODA SE

trgovino z železnino in vso oprav-

o; zraven je tudi stanovanje 5

sob. Dohodkov je \$700 tedensko

ter je najemnina jako nizka. Na-

haja se v sredini slovenske na-

selbine in se kupi lahko pod

dobrimi pogoji. — Zglasite se na

329 E. 156 St. ali poklicite Eddy

9176.

(183)

PRODA SE

mesnica z dobrim prometom, v

sredi slovenske naselbine, radi

odhoda iz mesta. — Naslov se

izve v uradu Enakopravnosti.

(181)

PRODA SE

trgovina z mehkim pižačami, sla-

doledom, tobakom in sladčicami.

Dobr prostor. Proda se po-

cen. Vprašajte na 14201 Aspin-

wall Ave., Collinwood.

(182)

COLLINWOOD DRY

CLEANERS

500 E. 152nd St.

Izdelujemo oblike po meri, jih

popravljamo in predelujemo.

Vse naše delk. jamčimo, da Vas

zadovolji.

(182)

Upoštevajte trgov-

ce, ki oglašajo v Ena-

kopravnosti.

(182)

The

Cleveland

Trust Company

— poljamo denar v Evropo

tačno in po najnižih ce-

nah.

— prodajemo parobrodne

listke.

— plačamo 4%